

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

3 iunie 2021 *

„Trimitere preliminară – Protecția juridică a bazelor de date – Directiva 96/9/CE – Articolul 7 – Dreptul *sui generis* al producătorilor de baze de date – Interdicție pentru orice terț de «a extrage» sau de «a reutiliza» fără autorizarea producătorului ansamblul sau o parte substanțială a conținutului bazei de date – Bază de date accesibilă în mod liber pe internet – Metamotor de căutare specializat în căutarea anunțurilor de angajare – Extragere și/sau reutilizare a conținutului unei baze de date – Atingere adusă investiției substanțiale în obținerea, verificarea sau prezentarea conținutului unei baze de date”

În cauza C-762/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Curtea Regională din Riga, Secția civilă, Letonia), prin decizia din 14 octombrie 2019, primită de Curte la 17 octombrie 2019, în procedura

„CV-Online Latvia” SIA

împotriva

„Melons” SIA,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul E. Regan, președinte de cameră, și domnii M. Ilešič (raportor), E. Juhász, C. Lycourgos și I. Jarukaitis, judecători,

avocat general: domnul M. Szpunar,

grefier: domnul M. Aleksejev, șef de unitate,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 22 octombrie 2020,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru „CV-Online Latvia” SIA, de L. Fjodorova și U. Zeltiņš, avokāti;
- pentru „Melons” SIA, de A. Upenieks;
- pentru guvernul leton, inițial, de V. Soņeca, K. Pommere și L. Juškeviča, ulterior de K. Pommere, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de J. Samnadda și E. Kalniņš, în calitate de agenți,

* Limba de procedură: letona.

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 ianuarie 2021,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 7 alineatul (2) din Directiva 96/9/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date (JO 1996, L 77, p. 20, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 102).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între „CV-Online Latvia” SIA (denumită în continuare „CV-Online”), pe de o parte, și „Melons” SIA, pe de altă parte, în legătură cu afișarea de către aceasta din urmă în lista rezultatelor generată de motorul său de căutare a unui hiperlink care redirecționează către site-ul internet al CV-Online, precum și a unor metataguri introduse de aceasta din urmă în programarea site-ului respectiv.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentele (7), (39)-(42) și (47) ale Directivei 96/9 au următorul cuprins:
 - „(7) întrucât crearea unor baze de date presupune utilizarea de resurse umane, tehnice și financiare considerabile, în timp ce există posibilitatea de a copia sau accesa aceste baze de date la un cost mult inferior celui pe care îl presupune o concepție autonomă;
 - [...]
 - (39) întrucât, pe lângă obiectivul asigurării protecției dreptului de autor în ceea ce privește originalitatea alegerii sau disponerea conținutului unei baze de date, prezenta directivă are drept scop protejarea poziției producătorilor de baze de date împotriva însușirii ilegale a rezultatelor investițiilor financiare și profesionale realizate în vederea obținerii și asamblării conținutului prin protejarea ansamblului sau numai a anumitor părți importante din baza de date împotriva unor acte comise de utilizator sau de o parte concurentă;
 - (40) întrucât obiectul dreptului *sui generis* este de a asigura protecția oricărei investiții consimțite în scopul obținerii, verificării sau prezentării conținutului unei baze de date pe o durată limitată a dreptului; întrucât aceste investiții pot consta în utilizarea de mijloace financiare și în consumul de efort, timp și energie;
 - (41) întrucât obiectivul dreptului *sui generis* este de a acorda producătorului unei baze de date posibilitatea de a împiedica extragerea și reutilizarea neautorizate ale ansamblului sau ale unei părți substanțiale a conținutului bazei de date; întrucât producătorul unei baze de date este persoana care ia inițiativa și își asumă riscul de a efectua investițiile; întrucât aceasta exclude din definiția producătorului în special subcontractanții;
 - (42) întrucât dreptul special de a împiedica extragerea și reutilizarea neautorizate vizează actele utilizatorului care depășesc drepturile legitime ale acestuia și care aduc astfel prejudicii investiției; întrucât dreptul de a interzice extragerea și reutilizarea ansamblului sau ale unei părți substanțiale a conținutului se referă nu numai la realizarea unui produs concurent parazit, ci și la utilizatorul care, prin actele sale, aduce atingere în mod substanțial investiției, evaluată în mod calitativ sau în mod cantitativ;

[...]

(47) întrucât, în scopul de a favoriza concurența între furnizorii de produse și de servicii informaționale, protecția prin dreptul *sui generis* nu trebuie să se exercite astfel încât să faciliteze abuzurile de poziție dominantă, în special în ceea ce privește crearea și difuzarea de noi produse și servicii care prezintă o valoare adăugată de ordin intelectual, documentar, tehnic, economic sau comercial; întrucât, în consecință, dispozițiile prezentei directive nu aduc atingere aplicării regulilor concurenței, indiferent dacă acestea sunt [ale Uniunii] sau interne”.

4 În capitolul I din această directivă, intitulat „Domeniu de aplicare”, figurează articolul 1, care prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Prezenta directivă privește protecția juridică a bazelor de date, indiferent de forma acestora.

(2) În înțelesul prezentei directive, «bază de date» înseamnă o culegere de opere, de date sau de alte elemente independente, dispuse sistematic sau metodic și accesibile în mod individual prin mijloace electronice sau de altă natură.”

5 În capitolul III din directiva menționată, intitulat „Dreptul *sui generis*”, articolul 7 prevede la alineatele (1), (2) și (5):

„(1) Statele membre prevăd pentru producătorul unei baze de date dreptul de a interzice extragerea și reutilizarea ansamblului sau ale unei părți substanțiale, evaluată calitativ sau cantitativ, a conținutului acesteia atunci când obținerea, verificarea sau prezentarea acestui conținut atestă o investiție substanțială din punct de vedere calitativ sau cantitativ.

(2) În înțelesul prezentului capitol:

(a) «extragere» înseamnă transferul permanent sau temporar al ansamblului sau al unei părți substanțiale din conținutul bazei de date pe un alt suport prin orice mijloc sau sub orice formă;

(b) «reutilizare» înseamnă orice formă de punere la dispoziția publicului a totalității sau a unei părți substanțiale a conținutului bazei prin distribuția de copii, prin închiriere, prin transmitere online sau sub alte forme. Prima vânzare a unei copii a bazei de date în cadrul [Uniunii Europene] de către titularul dreptului sau cu consimțământul acestuia epuizează dreptul de a controla revânzarea acestei copii în cadrul [Uniunii].

Împrumutul public nu este un act de extragere sau reutilizare.

[...]

(5) Extragerea și reutilizarea repetate și sistematice ale unor părți nesubstanțiale ale conținutului bazei de date care ar presupune acte contrare unei exploatari normale a acestei baze de date sau care ar aduce în mod nejustificat atingere intereselor legitime ale producătorului bazei de date nu sunt autorizate.”

6 În sfârșit, potrivit articolului 13 din directiva menționată:

„Prezenta directivă nu aduce atingere dispozițiilor privind în special [...] practicile restrictive și concurența neloyală [...].”

Dreptul leton

- 7 Dispozițiile Directivei 96/9 privind dreptul *sui generis* au fost transpuse în dreptul leton la articolele 57-62 din Autortiesību likums (Legea privind drepturile de autor) din 6 aprilie 2000 (*Latvijas Vēstnesis*, 2000, nr. 148/150), astfel cum a fost modificată prin Legea din 22 aprilie 2004 (*Latvijas Vēstnesis*, 2004, nr. 69).
- 8 Articolul 57 alineatele 1 și 2 din această lege prevede că producătorul unei baze de date a cărei creare, verificare sau prezentare reprezintă o investiție substanțială din punct de vedere calitativ sau cantitativ (articolul 5 alineatul 2) este persoana fizică sau juridică ce a luat inițiativa să creeze baza de date și și-a asumat riscul de a efectua investiții. Producătorul unei baze de date are dreptul să interzică următoarele activități, cu privire la ansamblul sau la o parte substanțială (evaluată calitativ sau cantitativ), a conținutului bazei de date:
 1. extragerea, care înseamnă transferul permanent sau temporar (provizoriu) al totalității sau al unei părți substanțiale din conținutul bazei de date pe un alt suport prin orice mijloc sau sub orice formă;
 2. reutilizarea, care înseamnă orice formă de punere la dispoziția publicului a totalității sau a unei părți substanțiale din conținutul unei baze de date, prin distribuirea de copii, prin închiriere, prin transmitere online sau sub alte forme.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 9 CV-Online, societate de drept leton, administrează site-ul internet www.cv.lv. Acest site cuprinde o bază de date, dezvoltată și actualizată periodic de CV-Online, care conține anunțuri de angajare publicate de angajatori.
- 10 Site-ul www.cv.lv este prevăzut totodată cu metataguri (*metatags*) de tip „microdate” (*microdata*). Metatagurile, care nu sunt vizibile la deschiderea paginii de internet a CV-Online, permit motoarelor de căutare pe internet să identifice mai bine conținutul fiecărei pagini pentru a o indexa în mod corect. În cazul site-ului internet al CV-Online, aceste metataguri conțin, pentru fiecare anunț privind un loc de muncă vacant care figurează în baza de date, următoarele cuvinte-cheie: „denumirea postului”, „denumirea întreprinderii”, „locul de muncă” și „data publicării anunțului”.
- 11 Melons, de asemenea societate de drept leton, administrează site-ul internet www.kurdarbs.lv, care este un motor de căutare specializat în anunțuri de angajare. Acest motor permite o căutare pe mai multe site-uri internet care conțin anunțuri de angajare, potrivit unor criterii diferite, printre care tipul postului și locul de muncă. Prin intermediul hiperlinkurilor, site-ul www.kurdarbs.lv redirecționează utilizatorii către site-urile internet pe care au fost publicate inițial informațiile căutate, printre care site-ul aparținând CV-Online. Printr-un click pe un astfel de link, utilizatorul poate, printre altele, să acceseze site-ul www.cv.lv pentru a lua cunoștință de acest site și de întregul său conținut. Informațiile cuprinse în metatagurile inserate de CV-Online în programarea site-ului său internet sunt afișate de asemenea în lista rezultatelor obținute la momentul utilizării motorului de căutare specializat al Melons.
- 12 Întrucât a considerat că există o atingere adusă dreptului său *sui generis*, prevăzut la articolul 7 din Directiva 96/9, CV-Online a introdus o acțiune în justiție împotriva Melons. Ea susține că Melons „extrage” și „reutilizează” o parte substanțială a conținutului bazei de date prezente pe site-ul www.cv.lv.
- 13 Instanța de prim grad de jurisdicție a constatat o încălcare a acestui drept pentru motivul că exista o „reutilizare” a bazei de date aparținând CV-Online.

- 14 Melons a introdus apel împotriva hotărârii în primă instanță la Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Curtea Regională din Riga, Secția civilă, Letonia). Ea subliniază că site-ul său internet nu asigură transmiterea online, cu alte cuvinte, nu funcționează „în timp real”. Pe de altă parte, susține că trebuie să se facă distincție între site-ul www.cv.lv și baza de date pe care o conține acesta. Melons precizează în această privință că metatagurile utilizate de CV-Online sunt cele care generează apariția informațiilor referitoare la anunțurile de angajare în rezultatele obținute prin intermediul motorului de căutare www.kurdarbs.lv. Or, aceste metataguri nu ar face parte din baza de date. CV-Online a inserat respectivele metataguri în programarea site-ului său tocmai pentru că dorește ca motoarele de căutare să prezinte aceste informații.
- 15 În aceste împrejurări, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Curtea Regională din Riga, Secția civilă) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Activitatea pârâtei, care constă în redirectionarea utilizatorului final, prin intermediul unui hiperlink, către site-ul internet al reclamantei, unde se poate consulta o bază de date cu anunțuri de angajare, trebuie interpretată în sensul că este inclusă în definiția noțiunii de «reutilizare» prevăzută la articolul 7 alineatul (2) litera (b) din [Directiva 96/9], mai exact în reutilizarea unei baze de date prin altă modalitate de trimitere?
- 2) Informațiile conținute în metatagurile afișate în motorul de căutare al pârâtei trebuie interpretate în sensul că sunt incluse în definiția noțiunii de «extragere» prevăzută la articolul 7 alineatul (2) litera (a) din [Directiva 96/9], mai exact în transferul permanent sau temporar al ansamblului sau al unei părți substanțiale din conținutul bazei de date pe un alt suport prin orice mijloc sau sub orice formă?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 16 Cu titlu introductiv, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în cadrul procedurii de cooperare între instanțele naționale și Curte instituite prin articolul 267 TFUE, este de competența acesteia din urmă să ofere instanței naționale un răspuns util, care să îi permită să soluționeze litigiul cu care este sesizată. Din această perspectivă, Curtea trebuie, dacă este cazul, să reformuleze întrebările care îi sunt adresate (Hotărârea din 25 noiembrie 2020, SABAM, C-372/19, EU:C:2020:959, punctul 20 și jurisprudența citată).
- 17 În speță, din elementele dosarului de care dispune Curtea reiese că problematica ridicată în cauza principală privește compatibilitatea funcționării unui motor de căutare specializat cu dreptul *sui generis* prevăzut la articolul 7 din Directiva 96/9. Prin intermediul întrebărilor preliminare, instanța de trimitere ridică în special problema dacă, pe de o parte, afișarea de către un motor de căutare specializat a unui hiperlink care redirectionează utilizatorul acestui motor de căutare către un site internet, furnizat de un terț, pe care poate fi consultat conținutul unui baze de date cu anunțuri de angajare se încadrează în definiția noțiunii de „reutilizare” prevăzută la articolul 7 alineatul (2) litera (b) din Directiva 96/9 și, pe de altă parte, dacă informațiile care provin din metatagurile acestui site de internet afișate de respectivul motor de căutare trebuie interpretate în sensul că se încadrează în definiția noțiunii de „extragere” prevăzută la articolul 7 alineatul (2) litera (a) din această directivă.
- 18 Instanța de trimitere consideră că hotărârile pronunțate de Curte cu privire la articolul 7 din Directiva 96/9 (a se vedea în special Hotărârea din 19 decembrie 2013, Innoweb, C-202/12, EU:C:2013:850) nu permit să se concluzioneze dacă există o „extragere” sau o „reutilizare”, în sensul acestui articol, atunci când, precum în speță, operatorul unui motor de căutare specializat afișează în lista rezultatelor obținute prin utilizarea acestui motor, pe de o parte, un hiperlink care redirectionează spre un site internet furnizat de un terț și care conține o bază de date și, pe de altă parte, informații care provin din metataguri pe care producătorul acestei baze de date le-a inserat în programarea propriului site internet.

- 19 În această privință trebuie subliniat că, în speță, selectarea anunțurilor de angajare spre care redirecționează hiperlinkurile se efectuează cu ajutorul motorului de căutare specializat furnizat de Melons. Acest motor de căutare indexează și copiază pe propriul server conținutul site-urilor internet care cuprind anunțuri de angajare, precum site-ul „www.cv.lv”, și permite ulterior efectuarea de căutări în conținuturile indexate potrivit unor criterii cum sunt natura postului și locul de muncă.
- 20 În aceste condiții, este necesar să se considere că, prin intermediul celor două întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 7 alineatele (1) și (2) din Directiva 96/9 trebuie interpretat în sensul că un motor de căutare pe internet specializat în căutarea în conținuturile bazelor de date, care copiază și indexează ansamblul sau o parte substanțială a unei baze de date accesibile în mod liber pe internet și permite apoi utilizatorilor săi să efectueze căutări în această bază de date pe propriul site internet, potrivit unor criterii pertinente din punctul de vedere al conținutului său, efectuează o „extragere” și o „reutilizare” a conținutului respectivei baze de date, în sensul acestei dispoziții, iar producătorul unei asemenea baze de date are dreptul de a interzice o astfel de extragere sau de reutilizare a aceleiași baze de date.
- 21 Pentru a răspunde la aceste întrebări, trebuie mai întâi să se precizeze întinderea și finalitatea protecției dreptului *sui generis* care decurge din Directiva 96/9.
- 22 În această privință, reiese în special din considerentele (40) și (41) ale Directivei 96/9 că acest drept *sui generis* are ca obiect asigurarea protecției unei investiții substanțiale în obținerea, verificarea sau prezentarea conținutului unei baze de date pe durata limitată a dreptului, acordând producătorului unei baze de date posibilitatea de a împiedica extragerea și reutilizarea neautorizate a ansamblului sau a unei părți substanțiale a conținutului bazei de date. În acest scop, Curtea a precizat că finalitatea dreptului prevăzut la articolul 7 din Directiva 96/9 este să garanteze persoanei care a avut inițiativa și și-a asumat riscul de a consacra o investiție substanțială, în termeni de mijloace umane, tehnice și/sau financiare, constituirii și funcționării unei baze de date remunerarea investiției sale prin protejarea acesteia împotriva apropiierii neautorizate a rezultatelor obținute din această investiție (Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb*, C-202/12, EU:C:2013:850, punctul 36, precum și jurisprudența citată).
- 23 Astfel cum a constatat de asemenea Curtea, întemeindu-se printre altele pe considerentele (39), (42) și (48) ale Directivei 96/9, obiectivul urmărit de legiuitorul Uniunii prin instituirea unui drept *sui generis* este, așadar, de a stimula punerea în aplicare a unor sisteme de stocare și de prelucrare a informației pentru a contribui la dezvoltarea pieței informaționale într-un context marcat de o creștere exponențială a volumului de informații generate și prelucrate în fiecare an în toate sectoarele de activitate (Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb*, C-202/12, EU:C:2013:850, punctul 35 și jurisprudența citată).
- 24 În ceea ce privește, în primul rând, condițiile în care baza de date poate fi protejată prin dreptul *sui generis* în temeiul articolului 7 din Directiva 96/9, este necesar să se arate că, în conformitate cu acest articol, protecția unei baze de date prin acest drept nu se justifică decât cu condiția ca obținerea, verificarea sau prezentarea conținutului acestei baze să ateste o investiție substanțială din punct de vedere calitativ sau cantitativ (Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb*, C-202/12, EU:C:2013:850, punctul 22).
- 25 În conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții, investiția în obținerea conținutului unei baze de date privește mijloacele consacrate căutării unor elemente existente și asamblării acestora în baza menționată, cu excluderea mijloacelor utilizate pentru însuși crearea de elemente (Hotărârea din 9 noiembrie 2004, *The British Horseracing Board și alții*, C-203/02, EU:C:2004:695, punctul 31, precum și Hotărârea din 9 noiembrie 2004, *Fixtures Marketing*, C-338/02, EU:C:2004:696, punctul 24).

- 26 În continuare, noțiunea de investiție în verificarea conținutului bazei de date trebuie înțeleasă în sensul că vizează mijloacele consacrate, în vederea asigurării fiabilității informației conținute în baza menționată, controlului exactității elementelor căutate la momentul constituirii acestei baze, precum și pe durata funcționării acesteia (Hotărârea din 9 noiembrie 2004, *The British Horseracing Board* și alții, C-203/02, EU:C:2004:695, punctul 34).
- 27 În sfârșit, investiția în prezentarea conținutului bazei de date include mijloacele menite să confere bazei menționate funcția sa de prelucrare a informației, și anume cele consacrate dispunerii sistematice sau metodice a elementelor conținute în această bază, precum și organizării accesibilității lor individuale (Hotărârile din 9 noiembrie 2004, *Fixtures Marketing*, C-338/02, EU:C:2004:696, punctul 27, *Fixtures Marketing*, C-444/02, EU:C:2004:697, punctul 43 și *Fixtures Marketing*, C-46/02, EU:C:2004:694, punctul 37).
- 28 Întrucât întrebările preliminare se întemeiază pe premisa că baza de date aparținând CV-Online îndeplinește condiția menționată la punctul 24 din prezenta hotărâre, revine, dacă este cazul, instanței de trimitere sarcina de a examina dacă condițiile prevăzute la articolul 7 din Directiva 96/9 sunt îndeplinite pentru obținerea protecției prin dreptul *sui generis*, inclusiv dacă metatagurile furnizate de CV-Online ar putea fi considerate ele însele ca reprezentând o parte substanțială a bazei de date protejate.
- 29 În ceea ce privește, în al doilea rând, criteriile care permit să se rețină că un act al utilizatorului reprezintă o „extragere” și/sau o „reutilizare” în sensul Directivei 96/9, trebuie amintit că articolul 7 alineatul (2) litera (a) din aceasta definește „extragerea” ca fiind „transferul permanent sau temporar al ansamblului sau al unei părți substanțiale din conținutul bazei de date pe un alt suport prin orice mijloc sau sub orice formă”. Potrivit articolului 7 alineatul (2) litera (b) din aceeași directivă, „reutilizarea” acoperă „orice formă de punere la dispoziția publicului a totalității sau a unei părți substanțiale a conținutului bazei prin distribuția de copii, prin închiriere, prin transmitere online sau sub alte forme”.
- 30 Întemeindu-se pe obiectivul urmărit de legiuitorul Uniunii prin instituirea unui drept *sui generis*, Curtea a reținut o interpretare largă atât a noțiunii de „reutilizare” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb*, C-202/12, EU:C:2013:850, punctele 33 și 34), cât și a noțiunii de „extragere” (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 octombrie 2008, *Directmedia Publishing*, C-304/07, EU:C:2008:552, punctele 31 și 32).
- 31 Astfel, rezultă din jurisprudența Curții că aceste noțiuni, de „extragere” și de „reutilizare”, trebuie interpretate ca referindu-se la orice act care constă în însușirea și, respectiv, în punerea la dispoziția publicului, fără consimțământul persoanei care a constituit baza de date, a rezultatului investiției sale, privând-o în acest mod de veniturile care ar trebui să îi permită să amortizeze costul investiției respective (a se vedea Hotărârea din 9 noiembrie 2004, *The British Horseracing Board* și alții, C-203/02, EU:C:2004:695, punctul 51).
- 32 În ceea ce privește mai precis funcționarea unui motor de căutare specializat, Curtea a statuat că operatorul unui metamotor de căutare dedicat efectuează o „reutilizare”, în sensul articolului 7 alineatul (2) litera (b) din Directiva 96/9, a totalității sau a unei părți substanțiale a conținutului unei baze de date, conținută într-un site internet aparținând unui terț, atunci când furnizează unui număr nedeterminat de utilizatori finali un dispozitiv care permite explorarea datelor care figurează în această bază de date și oferă astfel acces la un conținut al bazei pe o altă cale decât cea prevăzută de producătorul acesteia. Curtea a subliniat că o asemenea activitate aduce atingere dreptului *sui generis* al producătorului bazei de date întrucât privează acest producător de venituri care i-ar permite să își amortizeze costul investiției. Într-adevăr, într-un asemenea caz, utilizatorul nu mai are nevoie să acceseze pagina principală și formularul de căutare al bazei de date a terțului în cauză, din moment ce

poate explora această bază de date direct prin utilizarea serviciului operatorului metamotorului de căutare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb*, C-202/12, EU:C:2013:850, punctele 40-42).

- 33 În speță, din decizia de trimitere și din observațiile părților din litigiul principal, precum și din informațiile obținute în ședință și subliniate de domnul avocat general la punctul 33 din concluzii rezultă că un motor de căutare specializat, cum este cel în discuție în litigiul principal, nu utilizează formularele de căutare ale site-urilor internet pe care permite efectuarea unei căutări și nu transpune în timp real cererile utilizatorilor săi în criterii utilizate de aceste formulare. Totuși, el indexează în mod regulat aceste site-uri și păstrează o copie a lor pe propriile servere. În continuare, datorită propriului formular de căutare, permite utilizatorilor să efectueze căutări potrivit criteriilor pe care le propune, această căutare efectuându-se în datele indexate.
- 34 Deși este adevărat că funcționarea motorului de căutare în discuție în litigiul principal este diferită de cea în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb* (C-202/12, EU:C:2013:850), nu este mai puțin adevărat că acest motor de căutare permite explorarea pe o altă cale decât cea prevăzută de producătorul bazei de date vizate a conținutului integral al mai multor baze de date simultan, printre care cea a CV-Online, punând acest conținut la dispoziția propriilor utilizatori. Furnizând posibilitatea de a efectua căutări simultan în mai multe baze de date, potrivit criteriilor relevante din punctul de vedere al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, acest motor de căutare specializat permite utilizatorilor accesul pe propriul site internet la anunțurile de angajare conținute în aceste baze de date.
- 35 Astfel, un motor de căutare precum cel în discuție în litigiul principal permite explorarea tuturor datelor care figurează în bazele de date accesibile în mod liber pe internet, inclusiv site-ul internet al CV-Online, și furnizează utilizatorilor săi un acces la întregul conținut al acestei baze pe o altă cale decât cea prevăzută de producătorul său. În plus, punerea la dispoziție a acestor date se adresează publicului, în sensul articolului 7 alineatul (2) litera (b) din Directiva 96/9, dat fiind că un asemenea motor de căutare poate fi utilizat de orice persoană (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb*, C-202/12, EU:C:2013:850, punctul 51).
- 36 În plus, prin indexarea și prin recopierea pe propriul server a conținutului site-urilor internet, motorul de căutare transferă conținutul bazelor de date pe care le reprezintă aceste site-uri pe un alt suport.
- 37 Rezultă că un astfel de transfer al conținutului substanțial al bazelor de date în cauză și o asemenea punere la dispoziția publicului a acestor date fără acordul persoanei care le-a constituit sunt măsuri de extragere și, respectiv, de reutilizare a acestor baze de date, interzise la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 96/9, cu condiția ca ele să aibă ca efect privarea acestei persoane de veniturile care să îi permită amortizarea costului acestei investiții. După cum a subliniat domnul avocat general la punctul 36 din concluzii, furnizarea hiperlinkurilor către anunțurile care figurează pe site-ul internet al CV-Online și reproducerea informațiilor conținute în metatagurile din acest site sunt doar manifestări externe, de importanță secundară, ale acestei extrageri și ale acestei reutilizări.
- 38 Prin urmare, mai trebuie să se examineze dacă actele menționate la punctele 35 și 36 din prezenta hotărâre sunt de natură să aducă atingere investiției persoanei care a constituit baza de date ce a fost transferată pe un alt suport și a fost pusă la dispoziția publicului.
- 39 În această privință, Curtea a constatat deja că dreptul *sui generis* prevăzut la articolul 7 din Directiva 96/9 urmărește să protejeze persoana care a constituit baza de date împotriva actelor utilizatorului care depășesc drepturile legitime ale acestuia și care aduc astfel atingere investiției acestei persoane (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 noiembrie 2004, *The British Horseracing Board* și alții, C-203/02, EU:C:2004:695, punctele 45 și 46). În acest cadru, articolul 7 alineatul (1) din Directiva 96/9 coroborat cu considerentul (42) al acesteia urmărește să evite ca un utilizator, prin actele sale, să aducă

atingere în mod substanțial investiției, evaluată în mod calitativ sau în mod cantitativ (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 noiembrie 2004, *The British Horseracing Board și alții*, C-203/02, EU:C:2004:695, punctul 69).

- 40 Curtea a statuat totodată că producătorul unei baze de date se bucură de protecție împotriva activității operatorului unui motor de căutare dedicat care se aseamănă cu realizarea unui produs concurent parazit vizat de considerentul (42) al Directivei 96/9 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb*, C-202/12, EU:C:2013:850, punctul 48). Într-adevăr, o asemenea activitate ar risca să cauzeze producătorilor menționați o pierdere a încasărilor și să îi priveze de veniturile care ar trebui să le permită să își amortizeze investițiile în crearea și funcționarea bazelor de date (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Innoweb*, C-202/12, EU:C:2013:850, punctele 41-43).
- 41 În această privință trebuie stabilit un echilibru just între, pe de o parte, interesul legitim al producătorilor de baze de date de a fi în măsură să își amortizeze investiția substanțială și, pe de altă parte, interesul utilizatorilor și al concurenților acestor producători de a avea acces la informațiile conținute în aceste baze de date, precum și posibilitatea de a crea produse inovatoare bazate pe aceste informații.
- 42 Astfel, trebuie amintit că activitățile agregatorilor de conținuturi pe internet, precum pârâta din litigiul principal, permit de asemenea realizarea obiectivului, amintit la punctul 23 din prezenta hotărâre, care constă în stimularea punerii în aplicare a unor sisteme de stocare și de prelucrare a informațiilor pentru a contribui la dezvoltarea pieței informaționale. Așa cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 41 din concluzii, acești agregatori contribuie la crearea și la distribuirea de produse și servicii cu valoare adăugată în sectorul informației. Oferind utilizatorilor o interfață unificată care permite efectuarea de căutări în mai multe baze de date potrivit unor criterii relevante din punctul de vedere al conținutului lor, ei contribuie la o mai bună structurare a informației și facilitează căutarea acesteia pe internet. Ei contribuie de asemenea la buna funcționare a concurenței și la transparența ofertelor și a prețurilor.
- 43 După cum reiese din cuprinsul punctului 24 din prezenta hotărâre, articolul 7 alineatul (1) din Directiva 96/9 rezervă beneficiul protecției conferite de dreptul *sui generis* bazelor de date a căror creare sau funcționare necesită o investiție substanțială din punct de vedere calitativ sau cantitativ.
- 44 Rezultă că, așa cum a arătat în esență domnul avocat general la punctele 43 și 46 din concluzii, criteriul principal de evaluare comparativă a intereselor legitime în cauză trebuie să fie atingerea potențială adusă investiției substanțiale a persoanei care a constituit baza de date vizată, și anume riscul ca această investiție să nu poată fi amortizată.
- 45 În sfârșit, trebuie adăugat că, astfel cum precizează articolul 13 din Directiva 96/9, dispozițiile acestei directive nu aduc atingere normelor de concurență prevăzute de dreptul Uniunii sau al statelor membre.
- 46 În litigiul principal, pentru a se pronunța cu privire la dreptul CV-Online de a interzice extragerea sau reutilizarea ansamblului sau a unei părți substanțiale a conținutului acestei baze de date, instanța de trimitere trebuie, așadar, să verifice, în lumina tuturor circumstanțelor relevante, în primul rând, dacă obținerea, verificarea sau prezentarea conținutului bazei de date vizate atestă o investiție substanțială și, în al doilea rând, dacă extragerea sau reutilizarea în cauză constituie un risc pentru posibilitățile de amortizare a acestei investiții.
- 47 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la întrebările adresate că articolul 7 alineatele (1) și (2) din Directiva 96/9 trebuie interpretat în sensul că un motor de căutare pe internet specializat în căutarea în conținuturile bazelor de date, care copiază și indexează ansamblul sau o parte substanțială a unei baze de date accesibile în mod liber pe internet și permite

apoi utilizatorilor săi să efectueze căutări în această bază de date pe propriul site internet, potrivit unor criterii pertinente din punctul de vedere al conținutului său, efectuează o „extragere” și o „reutilizare” a acestui conținut, în sensul acestei dispoziții, care pot fi interzise de producătorul unei astfel de baze de date în măsura în care aceste acte aduc atingere investiției sale în obținerea, verificarea sau prezentarea acestui conținut, și anume dacă constituie un risc pentru posibilitățile de amortizare a acestei investiții prin exploatarea normală a bazei de date în discuție, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 48 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

Articolul 7 alineatele (1) și (2) din Directiva 96/9 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 1996 privind protecția juridică a bazelor de date trebuie interpretat în sensul că un motor de căutare pe internet specializat în căutarea în conținuturile bazelor de date, care copiază și indexează ansamblul sau o parte substanțială a unei baze de date accesibile în mod liber pe internet și permite apoi utilizatorilor săi să efectueze căutări în această bază de date pe propriul site internet, potrivit unor criterii pertinente din punctul de vedere al conținutului său, efectuează o „extragere” și o „reutilizare” a acestui conținut, în sensul acestei dispoziții, care pot fi interzise de producătorul unei astfel de baze de date în măsura în care aceste acte aduc atingere investiției sale în obținerea, verificarea sau prezentarea acestui conținut, și anume dacă constituie un risc pentru posibilitățile de amortizare a acestei investiții prin exploatarea normală a bazei de date în discuție, aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere.

Semnături